

og saa erhverver den sig intet Krav paa Skaansel ved den Aigtværdighed, en lang Tilværelse ellers skænker.

For at bevise, at det Princip, hvorpaa Loven af 1750, Loven af 1857 og nærværende Lovforslag støtter sig, er forkasteligt, maae vi undersøge disse Loves Oprindelse, hvorledes de have kunnet holde sig, og endelig deres Virkninger.

Da Munkene trængte herind i Landet med Catholicismen, forstode de at bemægtige sig alle de fedeste Jordetendomme og alt det fordelagtigste Fiskeri. Ved Reformationens Indførelse bemægtigede Kongerne sig ved et Mågtsprog, hvad Munkene havde tilstueget sig; og dette er Oprindelsen til det, man nu kalder matrifulerede Bønder.

For at værne om dette Rov og forhøje dets Værdi, maatte det nu ikke forstyrres paa nogen Maade af de uprivilegerede Fiskere. Derfor udstedtes der allerede under Kong Hans og Kong Christian den 2den Forordninger med de frygteligste Trudsel mod Pulsvaadfishere; derfor udkom Loven af 1750, der straffer flere Overtrædelser med Tugthuset; og Christian den 6te lod flere Godseiere, der havde sat Bændgarn udenfor deres Eiendomme, idømme saa svære Bøder, at de maatte forlade deres Gaarde. See, det er Oprindelsen til den nu bestaaende Limfjordslov, thi Loven af 1857 er bygget paa den af 1750, om end i en formildet Form, og det foreliggende Lovforslag er, som Commissionen selv indrømmer, atter bygget paa Loven af 1857. Loven er altsaa opstaaet for at værne om et Ran, og dette kan da ikke indgyde Aigtelse for Lovens Oprindelse.

Spørge vi nu os selv, hvorledes det er muligt, at et saa slet System har kunnet bestaae i over 2 Aarhundreder, saa ville vi, naar vi blot eengang have bereist Limfjorden med alle dens forskjellige „Bredninger“ og dybt indgaaende Bugter, og naar vi ved denne Leilighed have kunnet bevæge Fiskerne til at fremkomme med deres egenlige Hjertensmæning — men det er ingen let Sag, og i Almindelighed vil enhver Autoritet kunne faae Fiskerne til at sige, hvad den ønsker — saa ville vi, siger jeg, see, at man ogsaa her deels bona fide og deels mala fide har ladet sig lede af den menneskelige Characters Skyggesider.

Jeg skal ikke omtale det 16de og 17de Aarhundrede, en Tid, da den brutale Magt uden Sky tilvendte sig Alt, hvad der kunde udvide og befæste dens Myndighed, da vore frie Bønder efterhaanden bleve undertvungne og gjorde til Slaver. Herremændene, især de indvandrede tydske Væbte, og Kongerne rantede da, som de bedst kunde; og disse sidste bevilgede ikke nogensomhelst Privilegier uden med det Samme at sørge for deres egen rigelige Fordeel. See f. Ex. Forordningerne af 1571 og 1573 under Frederik den 2den. I Slutningen af det 18de Aarhundrede vaagnede nye Ideer om Menneskets Rettigheder, og allerede 1750 ansaae man det for nødvendigt at dække Havetsygen med et eller andet philanthropist Paaaskud. Man erklærede da, at det var for at beskytte Ungelen og af Omhu for de fortsynede og letfindige Fiskere, at man forbød Pulsvaad, Blumpjern o. s. v. Hvorledes det forholder sig med dette Paaaskuds Gyldighed, har jeg ovenfor tilstrækkeligt belyst. Og dog har man, mærkværdigt nok, i Aaret 1857, ja endog i Aaret 1865, paa en Tid, da Aqviculturen og Pisciculturen har gjort saa store Fremstridt, støttet det nye Lovforslag paa den samme Fordom, rigtignok, hvad jeg er fast overbevist om, i god Tro til det gamle Paaaskuds Gyldighed. Denne gode Tro er desværre ogsaa, som man seer af Forhandlingsprotokollen, bleven beskyrket ved Samtale med Fiskerne, som paa Grund af de taabelige og uretfærdige Love, der i en lang Arrække har bragt Forstyrrelse i deres Næringsvei, ere bleve yderst forsigtige og fulde af Forstillelse lige overfor Alt, hvad der kommer fra Regjeringen. De anstille sig da som oftest i høi Grad eenfoldige, og benytte under denne Eenfoldigheds Mafte en medfødt, overordentlig Skarpfindighed til at udfinde Vedkommendes egenlige Hensigt. Saa snart de have opdaget denne, snakke de ham uforsvødent efter Munden Alt, hvad han vil have, blot for at insinuere sig. Siden føre de rigtignok et ganske andet Sprog blandt deres Kammerater; der gjøre de sig til af deres egen Fissighed, og det regner ned med spydige, satiriske Bemærkninger om Vedkommendes Dumbhed og Lettroenhed. Under saadanne Omstændigheder er det intet Under, om en Regjeringscommissions officielt fremtrædende